

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 7Co/7/2025
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6124253884
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 08. 2025
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Mária Kašíková
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2025:6124253884.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedníčky senátu Mgr. Márie Kašíkovej a členov senátu Mgr. Františka Dulačku a JUDr. Zuzany Krívdovej, v právnej veci žalobcu: Náhradné vozidlo, s.r.o., so sídlom Tolstého 1201/20, 010 01 Žilina, IČO: 50 496 166, právne zastúpený ADVOKÁTI Müller & Dikoš, s.r.o., so sídlom Tolstého 1201/20, 010 01 Žilina, IČO: 36 864 455 proti žalovanej: KOOOPERATIVA poisťovňa, a.s. Vienna Insurance Group, so sídlom Štefanovičova 4, 816 23 Bratislava, IČO: 00 585 441, o zaplatenie 168 Eur s príslušenstvom, na odvolanie žalovanej proti rozsudku Okresného súdu Martin zo dňa 17. septembra 2024, č. k. 6C/57/2024-61, takto

rozhodol:

- Rozsudok súdu prvej inštancie potvrdzuje.
- Žalobcovi priznáva voči žalovanej nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie zaviazal žalovaného (ďalej len ako „žalovaná“ - podľa pravidiel skloňovania prídavných mien v príslušnom ženskom rode) zaplatiť žalobcovi sumu 168,-Eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 9,5 % ročne zo sumy 168 Eur od 15.03.2024 do zaplatenia v lehote 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku (výrok I.). Žalobcovi priznal voči žalovanej nárok na náhradu trov konania v plnom rozsahu, o výške ktorej rozhodne súd prvej inštancie samostatným uznesením (výrok II.).

2. Súd prvej inštancie zistil nasledovný skutkový stav:
Zo zmluvy o nájme č. 171/2024 zo dňa 07.02.2024 uzatvorenej medzi žalobcom ako prenajímateľom a poškodeným ako nájomcom vyplýva, že došlo k prenájmu motorového vozidla zn. BMW X1, EČV: A. XXXXX. Nájom bol dojednaný na dobu určitú od 07.02.2024 do 13.02.2024 s dohodnutým zmluvným nájomným vo výške 132,-Eur s DPH/deň. Zároveň bol dojednaný poplatok za pristavenie a odobratie vozidla vo výške 50,-Eur s DPH.

Z čestného prehlásenia poškodeného zo dňa 13.02.2024 vyplynulo, že mal od žalobcu prenajaté predmetné vozidlo v období od 07.02.2024 do 13.02.2024, až do doručenia krycieho listu poisťovňou a po dobu opravy vozidla nemal k dispozícii iné vozidlo.

Podľa potvrdenia obch. spol. MD - Bavaria Žilina, s.r.o. poškodené motorové vozidlo bolo prevzaté do autoservisu za účelom opravy dňa 07.02.2024 a po ukončení opravy a doručení krycieho listu dňa 12.02.2024 bolo odovzdané držiteľovi dňa 13.02.2024.

Faktúrou č. 1732024 zo dňa 13.02.2024 žalobca vyfakturoval poškodenému cenu za prenájom náhradného vozidla za 7 dní v celkovej výške 974,-Eur s DPH (cena nájmu vo výške 924,-Eur s DPH a poplatku za pristavenie a prevzatie vozidla vo výške 50,-eur s DPH).

Zmluvou o postúpení pohľadávky uzavretou dňa 13.02.2024 medzi žalobcom ako postupníkom a poškodeným ako postupcom došlo k postúpeniu pohľadávky voči žalovanej z titulu nároku na náhradu účelne vynaložených nákladov za užívanie náhradného vozidla v príčinnej súvislosti so škodovou udalosťou zo dňa 31.01.2024 na vozidle zn. BMW 5, EČV: B. XXXXX. Postúpenie pohľadávky bolo odplatné, pričom odplata za postúpenie pohľadávky bola vo výške 974,-Eur s DPH. Zmluvné strany sa dohodli, že došlo k započítaniu ich vzájomných nárokov, a to nároku na úhradu odplaty za postúpenie pohľadávky a nároku na úhradu nájomného za náhradné vozidlo, podpisom zmluvy. Žalobca si bude pohľadávku vymáhať vo vlastnom mene a na vlastný účet.

Oznámením zo dňa 13.02.2024 poškodený oznámil žalovanej postúpenie pohľadávky na žalobcu.

Oznámením o poistnom plnení zo dňa 28.02.2024 žalovaná oznámila žalobcovi, že dňa 28.02.2024 ukončila šetrenie poistnej udalosti. Poistné plnenie je v celkovej výške 806,-Eur. Bola priznaná denná sadzba nájmu vo výške 108,-Eur s DPH/deň a poistné plnenie bolo krátené o sumu 168,-Eur.

Konštatoval, že v konaní bol preukázaný vznik škody a aj jej výška. Škoda predstavuje požičovne zaplatené za vypožičanie vozidla porovnateľného s poškodeným vozidlom, ak prevyšuje výdavky spojené s užitím vlastného vozidla a zodpovedný subjekt je povinný nahradiť túto škodu len v rozsahu, v akom boli náklady nevyhnutne a účelne vynaložené na vypožičanie náhradnej veci.

Pokiaľ žalovaná namietala výšku denného prenájmu a za primeranú dennú sadzbu prenájmu považoval sumu 108,-Eur s DPH/deň, v dôsledku čoho krátila poistné plnenie o sumu 168,-Eur (24,-eur x 7 dní), krátenie poistného plnenia zo strany žalovanej považoval za nedôvodné. Žalobcom uplatnenú výšku denného prenájmu vyhodnotil ako primeranú. Zo stranami predložených cenníkov autopožičovní je zrejmé, že cena nájmu obdobných vozidiel môže byť nižšia ako aj vyššia. Žalovaná neuniesla dôkazné bremeno ohľadne obvyklej výšky ceny nájmu, keďže ňou predložené cenníky nekorešponujú s daným miestom. Žalovaná predložila cenníky autopožičovní, kde je požadovaný depozit 1.000,-Eur, ktorého výška prekračuje aj samotnú výšku prenájmu. Nie je možné od poškodeného spravodlivo požadovať, aby vynakladal depozit v takejto výške, hľadal požičovňu na území SR za účelom čo najnižšieho nájmu, aby vyhovel požiadavkám poisťovne a znášal náklady za pristavenie/vrátenie vozidla alebo iné vopred neuvedené náklady. Nie je zrejmé, aká by bola výška prenájmu, ak by malo byť vozidlo pristavené poškodenému v čase reálneho začatia nájmu a na príslušné miesto. Navyše poškodený v čase uzatvárania zmluvy o nájme nemá vopred vedomosť, aká bude skutočná dĺžka opravy poškodeného vozidla, čo taktiež ovplyvňuje výšku denného nájmu. Vznikom poistnej udalosti sa poškodený náhle ocitol v stave ním nezavineného diskomfortu. Bolo by neprimerané poškodeného zaťažovať, keďže už stav poškodenia je záťažovým a výrazne obmedzujúcim stavom, a požadovať od neho, aby vyhľadával požičovňu podľa požiadaviek žalovanej. Výška priznanej škody predstavuje výdavky, ktoré by poškodenému nevznikli, ak by mohol používať vlastné motorové vozidlo. Pri určovaní výšky škody sa vždy vychádza z konkrétnej, skutočnej škody, nie z hypotetických výpočtov žalovanej. Ak má žalovaná za to, že by vedela zabezpečiť nižšiu sadzbu nájmného, nič jej nebráni, aby si zmluvne zabezpečila autopožičovne pre obdobné účely.

Ako nedôvodnú vyhodnotil súd prvej inštancie aj námietku žalovanej ohľadne nedostatku aktívnej vecnej legitímácie žalobcu. Poškodený postúpil na žalobcu pohľadávku z titulu neuhradenej pohľadávky z poistnej udalosti, ktorá je spôsobilá na postúpenie. Zmluva o postúpení pohľadávky neodporuje právnym predpisom. Zmluvné strany sa dohodli na odplatnom postúpení pohľadávky a výška odplaty bola dohodnutá vo výške sumy neuhradenej faktúry za nájom. Zároveň dojednali započítanie vzájomných nárokov, čo je jeden zo spôsobov zániku záväzkov, t.j. nároku na zaplatenie faktúry za prenájom a nároku na zaplatenie odplaty za postúpenie pohľadávky, a to okamihom podpisu zmluvy. Samotný nárok na zaplatenie náhrady škody spočívajúcej v neuhradenom poistnom plnení však nezanikol. Zanikla pohľadávka žalobcu voči poškodenému za prenájom vozidla a pohľadávka poškodeného spočívajúca v odplate za postúpenú pohľadávku. Nemohlo dôjsť k zániku nároku na úhradu postúpenej pohľadávky spočívajúcej v neuhradenom poistnom plnení, nakoľko základom započítania ako to má na mysli žalovaná sú dva záväzky medzi rovnakými subjektmi, pričom veriteľ jednej pohľadávky je vo vzťahu k tomu istému dlžníkovi súčasne dlžníkom druhej pohľadávky, ktorej veriteľom je dlžník prvej pohľadávky. Pri pohľadávke poškodeného voči žalovanej z titulu poistného plnenia ako dlžník nevystupuje žalobca, ale žalovaná. Síce zmluvou o postúpení pohľadávok došlo k započítaniu pohľadávok medzi žalobcom a poškodeným a tým aj k zániku týchto pohľadávok, avšak toto započítanie sa nedotýkalo pohľadávky poškodeného voči žalovanej, pretože absentuje prvok vzájomnosti. Vzájomným započítaním medzi dvoma subjektmi predsa nemôže dôjsť k zániku pohľadávky vo vzťahu k tretiemu subjektu. Započítanie pohľadávok sa považuje za legálny spôsob zániku pohľadávky, ktorý nahrádza plnenie. Komplikovaný spôsob prevodu hotovosti z poškodeného na žalobcu a následne zo žalobcu na poškodeného je možné v zmysle platnej právnej úpravy nahradiť úkonom započítania. K úhrade nájmného poškodeným voči

žalobcovi došlo formou započítania, čo predstavuje jeden zo spôsobov zániku záväzku, resp. jeden zo spôsobov úhrady peňažnej pohľadávky.

Poukaz žalovanej na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 4Obdo/30/2022 posúdil ako nenáležitý, nakoľko ako aj sama žalovaná uznala, vychádza z odlišného skutkového stavu. Okrem iného súd v predmetnom konaní posudzoval dohodu o započítaní vzájomných pohľadávok, ktorá bola súčasťou kúpnej zmluvy, teda iného právneho úkonu. V predmetnom konaní však žalobca s poškodeným uzavreli samostatnú zmluvu o postúpení pohľadávky, ktorá bola samostatným právnym úkonom a nie právnym úkonom, ktorý by bol súčasťou iného právneho úkonu.

Aktívnu vecnú legitimáciu žalobcu mal za preukázanú aj samotný žalobca (správne má byť žalovaná – poznámka odvolacieho súdu), ktorá čiastočne plnil priamo na účet žalobcu. Konštatoval, že zákonný nárok na náhradu nákladov účelne vynaložených na prenájom náhradného vozidla voči žalovanej tak zostáva zachovaný, zmenila sa len osoba oprávnená domáhať sa uspokojenia predmetnej pohľadávky (napr. rozsudok Krajského súdu v Žiline zo dňa 27.3.2020, sp. zn. 8Co/24/2020-133, uznesenie Krajského súdu v Bratislave zo dňa 17.1.2018, sp. zn. 3Cob/220/2017, rozsudok Krajského súdu v Žiline zo dňa 25.7.2019, sp. zn. 14Cob/55/2019, rozsudok Krajského súdu v Žiline zo dňa 25.9.2019 sp. zn. 13Cob/49/2019 a rozsudok Krajského súdu v Žiline zo dňa 30.5.2019, sp. zn. 9Co/300/2018).

Zároveň priznal žalobcovi aj nárok na zaplatenie úrokov z omeškania zo súdom priznanej sumy, a to vo výške 9,5 % ročne, ktorých výška je v súlade s citovanými zákonnými ustanoveniami, pričom vychádzal aj z nálezu Ústavného súdu SR sp. zn. III. ÚS 309/2020 zo dňa 14.10.2021. Vychádzal z toho, že ustanovenie § 11 ods. 8 zákona č. 381/2001 Z.z. o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla (ďalej len „zákon č. 381/2001 Z.z.“), ktoré je vo vzťahu k Občianskemu zákonníku lex specialis, nezavahuje poisťovateľa povinnosti platiť úroky z omeškania za oneskorenie plnenia, a to aj v prípade, ak poisťovateľ splnil povinnosti uvedené v § 11 ods. 6 zákon č. 381/2001 Z.z.. Z oznámenia žalovanej o poskytnutí poistného plnenia vyplýva, že šetrenie poistnej udalosti bolo ukončené dňa 28.02.2024, preto bola od žalobcom uplatneného dňa 15.03.2024 v omeškaní s plnením poistného plnenia.

3.

Proti rozsudku súdu prvej inštancie v zákonom stanovenej lehote podala odvolanie žalovaná. Žiadala, aby odvolací súd napadnuté rozhodnutie zmenil tak, že žalobu zamietne v celom rozsahu a prizná jej nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100% alternatívne, aby napadnutý rozsudok zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. Podanie odvolania odôvodnila dôvodmi podľa § 365 ods. 1 písm. f) a h) CSP.

Poukazujúc na konštantnú judikatúru týkajúcu sa interpretácie skutočnej škody (R 55/1971, R 28/2007) ako i rozsudok Krajského súdu v Žiline sp. zn. 11Co/92/2018 zo dňa 18.12.2018 uviedla, že je potrebné dôsledne rozlišovať medzi nárokom na náhradu škody v súvislosti so samotným poškodením motorového vozidla a nárokom na náhradu škody v súvislosti s prenájomom náhradného vozidla. Hoci obidva nároky majú svoj pôvod v tej istej škodovej udalosti (t. j. v dopravnej nehode), tak ide o nároky rozdielnej povahy a taktiež aj samotný okamih kedy tieto nároky vznikajú je rozdielny. Pri škode na motorovom vozidle škoda spočíva v rozdiel medzi všeobecnou hodnotou vozidla pred dopravnou nehodou a jeho zníženou hodnotou po nehode pričom nie je podstatné, či si poškodený nechá jeho poškodené vozidlo vôbec opraviť alebo s ním naloží nejakým iným spôsobom, nakoľko škoda mu tu vznikla už v okamžiku, kedy sa pri dopravnej nehode znížila hodnota jeho vozidla. Iná je však situácia pri náhrade škody v súvislosti s prenájomom náhradného vozidla, kde sa škoda samozrejme neprejavuje znížením hodnoty poškodeného vozidla, ale škoda sa tu odvodzuje od dočasnej nemožnosti poškodeného počas doby opravy používať jeho poškodené vozidlo. Nárok na náhradu škody v súvislosti s prenájomom náhradného vozidla je teda nárok, ktorý sa odvodzuje od dočasnej nemožnosti poškodeného užívať počas doby opravy jeho poškodené motorové vozidlo a škoda tu tak poškodenému vzniká až momentom úhrady nájomného za prenájom náhradného vozidla.

Vychádzajúc z vyššie uvedeného dlhodobo ustáleného výkladu zásady náhrady skutočnej škody podľa § 442 ods. 1 Občianskeho zákonníka namietala, že poškodený v čase podpisu Zmluvy o postúpení pohľadávky zo dňa 13.02.2024 nemal voči nej (ako ani voči samotnému škodcovi) nárok na náhradu škody v súvislosti s prenájomom náhradného vozidla, nakoľko zánik (nesplneného) záväzku poškodeného ako nájomcu na úhradu nájomného voči žalobcovi ako prenajímateľovi vyplývajúci z faktúry za prenájom č. 01732024 zo dňa 13.02.2024 mal byť viazaný na právny úkon započítania podľa bodu 5. Zmluvy o postúpení pohľadávky zo dňa 13.02.2024. Nie je preto pravdivé ani tvrdenie uvedené v bode 1.

Zmluvy o postúpení pohľadávky, v zmysle ktorého mal mať poškodený v čase podpisu tejto Zmluvy o postúpení pohľadávky voči nej peňažnú pohľadávku spočívajúcu v nároku na náhradu účelne vynaložených nákladov za nutné užívanie náhradného vozidla. Poškodený tak v čase podpisu Zmluvy o postúpení pohľadávky mal jedine (nesplnený) záväzok voči žalobcovi z titulu neuhradeného nájomného za prenájom náhradného vozidla.

Súd prvej inštancie vec jednoznačne nesprávne právne posúdil, keď v bode 19. odôvodnenia napadnutého rozsudku (v rozpore s jeho vlastnou argumentáciou uvedenou v bode 17. odôvodnenia napadnutého rozsudku) mal za to, že poškodený mal v čase podpisu Zmluvy o postúpení pohľadávky voči nej (a tým pádom aj voči samotnému škodcovi) nárok na náhradu škody v súvislosti s prenájomom náhradného vozidla.

V priebehu konania rozporoval, že na základe právneho úkonu započítania podľa bodu 5. Zmluvy o postúpení pohľadávky nemohla poškodenému vzniknúť žiadna škoda v súvislosti s prenájomom náhradného vozidla, nakoľko:

- právny úkon započítania je len právny konštrukt resp. právny fikcia, pri ktorom k žiadnemu skutočnému plneniu a teda ani ku skutočnému (reálnemu) zmenšeniu majetkovej sféry poškodeného nedochádza, ale dochádza tu len k zániku vzájomných pohľadávok (aktív) a záväzkov (pasív),

- právny úkon započítania je vo svojej podstate ekvivalentný právny úkon, pri ktorom je na strane každého účastníka dohody o započítaní strata pohľadávok (aktív) kompenzovaná v rovnakom rozsahu stratou záväzkov (pasív), pričom pri ekvivalentných právnych úkonoch je vo všeobecnosti známe, že pri nich nikdy nedochádza k objektívnemu zmenšeniu majetku (porovnaj napr. rozhodnutie Ústavného súdu SR zo dňa 23.05.2013 sp. zn. IV. ÚS 275/2013).

Pokiaľ teda súd v bode 19. odôvodnenia napadnutého rozsudku uviedol, že započítaním podľa bodu 5. Zmluvy o postúpení pohľadávky zo dňa 13.02.2024 zanikla pohľadávka žalobcu voči poškodenému za prenájom náhradného vozidla a pohľadávka poškodeného spočívajúca v odplate za postúpenú pohľadávku, tak v žiadnom prípade nemohol dôjsť k záveru, že žalobca je aktívne legitimovaným na uplatňovanie daného nároku v súdnom konaní. Právnu úpravu splnenia dlhu (záväzku) nemožno analogicky použiť na započítanie pohľadávok. Pokiaľ teda súd v bode 19. odôvodnenia jeho rozsudku dospel k záveru, že predmetné pohľadávky okamihom podpisu zmluvy o postúpení pohľadávky zo dňa 13.02.2024 zanikli, tak táto skutočnosť nemohla mať v žiadnom prípade za následok to, že zo strany poškodeného došlo k úhrade faktúry za prenájom náhradného vozidla a k vzniku škody v jeho majetkovej sfére súvislosti s prenájomom náhradného vozidla, nakoľko v dôsledku právneho úkonu započítania poškodenému len odpadla povinnosť splniť voči žalobcovi dlh spočívajúci v neuhradenom nájomnom. Medzi žalobcom a poškodeným nemohla byť v rámci bodu 4. Zmluvy o postúpení pohľadávky ani platne dojednaná odplata za postúpenie, nakoľko škoda v súvislosti s prenájomom náhradného vozidla na strane poškodeného v čase podpisu tejto zmluvy neexistovala. Najvyšší súd SR v tejto súvislosti v rozhodnutí sp. zn. 4 M Cdo 23/2008 zo dňa 21.12.2009 výslovne uviedol, že z charakteristík pojmu skutočná škoda je zrejmé, že ide o ujmu nastalú (vzniklú) a nie o ujmu, ktorá by hypoteticky mohla vzniknúť v budúcnosti. Z tohto dôvodu mal preto najvyšší súd za to, že skutočnú škodu preto nemožno priznať do budúcnosti ako ujmu, ktorá ešte len prípadne vznikne.

Vzhľadom na charakter tohto uplatneného nároku na vznik škody nepostačovalo len samotné prenájomné si náhradného vozidla poškodeným a vyfaktúrovanie nájomného jeho prenajímateľom, ale vyžadovala sa aj reálna úhrada tohto nájomného poškodeným prenajímateľovi náhradného vozidla (t. j. riadna úhrada nájomného bankovým prevodom či v hotovosti). Poškodený faktúru za prenájom prenajímateľovi nikdy neuhradil a v čase uzatvorenia Zmluvy o postúpení pohľadávky teda pohľadávka poškodeného na náhradu škody v súvislosti s prenájomom náhradného vozidla neexistovala, v dôsledku čoho nemohlo dôjsť ani k platnému postúpeniu nároku na náhradu škody v súvislosti s prenájomom náhradného vozidla z poškodeného na žalobcu (ako ani k platnému dojednaniu odplaty za postúpenie v rámci bodu 4. Zmluvy o postúpení pohľadávky). Keby aj došlo k účinnému započítaniu pohľadávok podľa bodu 5. Zmluvy o postúpení pohľadávky, tak táto skutočnosť nemohla mať v žiadnom prípade za následok vznik škody v majetkovej sfére poškodeného v súvislosti s prenájomom náhradného vozidla a teda vznik nároku poškodeného na náhradu škody v súvislosti s prenájomom náhradného vozidla voči žalovanej (ako ani voči samotnému škodcovi).

Zmluvu o postúpení pohľadávky zo dňa 13.02.2024 teda možno považovať za absolútne neplatný právny úkon, ktorý nemohol nikdy vyvolať žiadne právne účinky.

Čo sa týka merita veci namietala, že súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam. Pokiaľ mal súd za to, že ňou predložené cenníky nekorešponujú s daným miestom, tak poukazuje na to, že z cenníkov požičovní MKcar a Havanacars, ktoré doložil

žalobca k jeho replike nemožno vôbec vyčítať oblasti, ktorých sa tieto cenníky týkajú. Navyše žalobca v rámci týchto ním doložených cenníkov poukazoval na najvyššie možné denné sadzby za 1 deň (Mkcar) a 1-2 dni nájmu (Havanacars), pričom v danom prípade mal prenájom náhradného vozidla poškodeným trvať v rozsahu 7 dní. Pritom v prípade cenníka MKCar doloženého žalobcom v prípade prenájmu vozidla rovnakej triedy ako je poškodené vozidlo pri dĺžke nájmu 4-7 dní je denná sadzba za prenájom 61,-Eur. Mala za to, že doložením daných cenníkov k jej odporu účinným spôsobom rozporovala výšku dennej sadzby za prenájom náhradného vozidla rovnakej triedy ako je poškodené vozidlo, nakoľko z cenníkov doložených žalovaným vyplýva, že denná sadzba za prenájom náhradného vozidla rovnakej triedy ako je poškodené vozidlo pri dĺžke nájmu 7 dní je 90,-Eur. Navyše z ňou predloženého cenníka požičovne RAI vyplýva, že tento prenájom vozidla napr. aj v Banskej Bystrici či v Žiline. Z cenníku požičovne RAI taktiež vyplýva, že denná sadzba za prenájom náhradného vozidla rovnakej triedy ako je poškodené vozidlo pri dĺžke nájmu 7 dní je 90,-Eur aj v okrese Bratislava.

Za nenáležitý a irelevantný považovala poukaz súdu prvej inštancie na to, že z jedného z ňou predložených cenníkov vyplýva povinnosť zložiť depozit vo výške 1 000,-Eur, nakoľko v danom prípade je čo sa merita veci týka sporná denná sadzba za prenájom náhradného vozidla, a posúdenie daných cenníkov doložených žalovaným je tak relevantné a podstatné len z hľadiska dennej sadzby za prenájom náhradného vozidla rovnakej triedy ako je poškodené vozidlo pri dĺžke nájmu 7 dní. Taktiež za absolútne nenáležitú považuje aj argumentáciu súdu, podľa ktorej keď nesúhlasí s výškou denného nájmu, má si zabezpečiť vlastné požičovne pre podobné účely.

Mala za to, že súd posudzoval na základe doložených dôkazov otázku primeranosti dennej sadzby za prenájom náhradného vozidla rovnakej triedy ako je poškodené vozidlo pri dĺžke nájmu 7 dní značne svojvoľným a arbitrárnym spôsobom v jej neprospech. Pri sporoch týkajúcich sa povinného zmluvného poistenia je vždy dôkazné bremeno na žalobcovi preukázať dôvodnosť jeho nároku a žalobca v danom prípade neunesol dôkazné bremeno, keď nepreukázal, že denná sadzba 132,-Eur s DPH bola vzhľadom na typ vozidla a dĺžku nájmu primeraná.

4.

Žalobca vo vyjadrení k odvolaniu žalovanej stotožniac sa s napadnutým rozhodnutím, poukázal na to, že jeho aktívna vecná legitímácia v spore o zaplatenie nákladov za prenájom náhradného vozidla poškodeným po dobu zotrvania jeho vozidla v autoservise z dôvodu škodovej udalosti zapríčinennej poistencom žalovanej bola ustálená vo viacerých súdnych sporoch aj so žalovanou. V zmluve o postúpení pohľadávky sa zmluvné strany dohodli, že ich vzájomné nároky, a to nárok poškodeného na odplatu za postúpenie pohľadávky a jeho nárok na úhradu nájomného za náhradné vozidlo sa navzájom započítajú. Skutočnosť, že došlo k prevodu práva medzi žalobcom a poškodeným a súčasne k úhrade predmetnej faktúry započítaním, nespôsobuje rozpor s ust. § 524 Občianskeho zákonníka, či neexistenciu nároku na náhradu škody spôsobenej prevádzkou motorového vozidla. Zmluva o postúpení pohľadávky predstavuje to, že došlo k úhrade faktúry a zároveň k postúpeniu pohľadávky. Zákonný nárok na náhradu nákladov účelne vynaložených na prenájom náhradného vozidla voči žalovanej tak zostáva zachovaný, zmenila sa len osoba oprávnená domáhať sa uspokojenia predmetnej pohľadávky. Takéto postúpenie pohľadávky ani podľa rozhodovacej praxe všeobecných súdov neodporuje zákonu. Išlo o odplatné postúpenie pohľadávky, v dôsledku čoho došlo k vzájomnému zápočtu práve nároku na úhradu fakturovaného nájomného s nárokom na zaplatenie odplaty za postúpenie a nie samotného nároku na náhradu škody, ktorý bol postúpený. Rovnaké závery konštatoval Krajský súd v Žiline aj v spore, kde na strane žalobcu vystupovala spoločnosť SetCar sk, a.s., a to v rozsudku zo dňa 28.05.2021, sp. zn. 8Co/53/2021, ako aj v Rozsudku Krajského súdu v Žiline zo dňa 30.04.2024 sp. zn. 6Co/77/2023.

Úvahy žalovanej považuje za absurdné a nelogické, nakoľko v zmysle jej tvrdení by nemala existovať nijaká škoda na strane poškodeného ani v prípade, ak by k úhrade faktúry za prenájom náhradného vozidla došlo priamo jej zaplatením. Procesná obrana žalovanej je zároveň v rozpore s jej postupom šetrenia poistnej udalosti, keďže sama žalovaná mu postúpenú pohľadávku čiastočne splnila a až následne v priebehu konania spochybňuje jeho aktívnu legitímáciu a nedôvodnosť započítania pohľadávok.

Účastníci zmluvy o prenájme vozidla sa dohodli, že nájomca svoj záväzok zaplatiť nájomné a prenajímateľ svoj záväzok zaplatiť cenu za postúpenú budúcu pohľadávku vysporiadajú započítaním, aby sa tak predišlo dvojitému plneniu s negatívnym dopadom na postavenie poškodeného, ktorý by musel najskôr zaplatiť nájomné a následne po zinkasovaní ceny za postúpenie pohľadávky túto postúpiť prenajímateľovi ako postupníkovi.

Skutočnosť, že došlo k prevodu práva medzi ním a poškodeným a súčasne k úhrade predmetnej faktúry započítaním, nespôsobuje rozpor s ust. § 524 Občianskeho zákonníka, či neexistenciu nároku

na náhradu škody spôsobenej prevádzkou motorového vozidla. Zmluva o postúpení pohľadávky predstavuje to, že došlo k úhrade faktúry a zároveň k postúpeniu pohľadávky. Takéto postúpenie pohľadávky ani podľa rozhodovacej praxe všeobecných súdov neodporuje zákonu. Išlo o odplatné postúpenie pohľadávky, v dôsledku čoho došlo k vzájomnému zápočtu práve nároku na úhradu fakturovaného nájomného s nárokom na zaplatenie odplaty za postúpenie a nie samotného nároku na náhradu škody, ktorý bol postúpený.

Námietke nedostatku aktívnej vecnej legitímácie nemožno vyhovieť, opačný postup by bol nielen nesprávny, ale aj porušujúci princíp právnej istoty s poukazom na stovky obdobných súdnych sporov, v ktorých mu bol ako aktívne legitimovanému titulom postúpenia pohľadávky od poškodeného proti žalovanému priznaný nárok na zaplatenie nákladov na nájom náhradného vozidla.

Splnenie záväzku je jedným zo spôsobov jeho zániku, rovnako ako započítanie. V zmysle argumentácie žalovanej by potom aj splnenie záväzku, resp. zaplatenie faktúry v prospech žalobcu, znamenalo zánik záväzku, a teda nemožnosť postúpenia pohľadávky na žalobcu, čo svedčí o absurdnosti argumentácie žalovanej. Inštitút započítania, ako jeden zo spôsobov zániku záväzkov, umožňuje, aby subjekty, ktoré sú vzájomnými dlžníkmi, zbytočne nerealizovali úhradu jeden druhému, čo si možno pri platbe v hotovosti predstaviť ako odovzdanie určitého obnosu peňazí jednému subjektu a vrátenie tohto obnosu peňazí späť platiacemu subjektu.

S poukazom na rozhodnutie Krajského súdu v Bratislave zo dňa 17.01.2018, sp. zn. 3Cob/220/2017 uviedol, že započítanie je nutné chápať ako ekvivalent platby. Pokiaľ teda došlo k započítaniu, išlo v podstate o úhradu vzájomných pohľadávok. Na neho tak bola platne postúpená pohľadávka poškodeného na úhradu nákladov na nájom náhradného vozidla, ktoré vznikli v dôsledku škodovej udalosti zapríčinennej poisťovňou žalovanej a žalobca je oprávnený túto uplatňovať priamo voči poisťovni, t. j. žalovanej, ktorá je tak v spore pasívne vecne legitimovaná s poukazom na ust. § 15 ods. 1 zákona č. 381/2001 Z.z..

Žalovaná v dôsledku nesprávnych úvah dospela k záveru, že žalobca ako obchodná spoločnosť, ktorej predmetom podnikania je aj prenájom náhradných vozidiel, je v zásade ziskový na úkor žalovanej (a v zásade aj na úkor škodcu ako platiteľa povinného zmluvného poistenia u žalovanej). K žiadnemu ukráteniu žalovanej, a už vôbec nie škodcu, nedochádza. Na jeho strane zas nedochádza k žiadnemu „obohateniu“. Pri postupovaní pohľadávky a jej vymáhaní od žalovanej ide o právom a súdmi aprobovanú situáciu, pri ktorej sa žalovanej nedeje žiadna „neprávosť“, tá nahrádza škodu, ktorá vznikla konaním jej poisťovne v dôsledku škodovej udalosti na vozidle poškodeného, ktoré poškodený nemohol počas jeho opravy užívať a bol nútený prenajať si vozidlo náhradné.

Vo vzťahu k samotným dôvodom krátenia poistného plnenia za náhradné vozidlo, t. j. údajne neprimeranej ceny a odpočtu prevádzkových nákladov, odkázal v plnom rozsahu na predchádzajúce písomné podania a ústne vyjadrenia majúc za to, že svoj nárok preukázal a zo strany žalovaného nedošlo k jeho žiadnemu relevantnému popretiu.

5.

Žalovaná v replike zotrvávajúc na odvolacej argumentácii a opätovne namietajúc nedostatok aktívnej vecnej legitímácie žalobcu uviedla, že žalobca sa v jeho vyjadrení k meritu veci vyjadruje len veľmi stručne a neurčito, pričom žiadnym relevantným spôsobom nereagoval na jej argumentáciu uvedenú v jej odvolaní týkajúcu sa merita veci. Žalobca sa takýmto jeho postojom v jeho vyjadrení snaží odpútať pozornosť od závažných excesov súdu pri hodnotení jednotlivých dôkazov týkajúcich sa primeranosti dennej sadzby za prenájom náhradného vozidla rovnakej triedy ako je poškodené vozidlo pri celkovej dĺžke nájmu 7 dní.

V dôsledku zjavných excesov zo strany súdu pri posúdení otázky aktívnej vecnej legitímácie žalobcu tak podľa jej názoru došlo jednak k porušeniu jej práva na spravodlivé súdne konanie zakotvené v článku 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a v článku 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (napr. nález Ústavného súdu Slovenskej republiky zo dňa 16.12.2014, spis. zn. III. ÚS 266/2014), ako aj k porušeniu jej vlastníckeho práva zaručeného v článku 20 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva na pokojné užívanie majetku zaručeného v Dodatkovom protokole č. 1 k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd. Súd sa pri posúdení otázky aktívnej vecnej legitímácie žalobcu aj neodôvodneným a absolútne svojvoľným spôsobom odchytil aj od judikatúry Najvyššieho súdu SR týkajúcej sa dlhodobého ustáleného výkladu pojmu skutočnej škody.

Záver rozhodnutia Krajského súdu v Bratislave zo dňa 17.01.2018, sp.zn. 3Cob/220/2017, na ktoré poukazuje žalobca, podľa ktorého malo úhradu nájomného suplovať samotné postúpenie, považuje za

absolútne nesprávny už len z toho hľadiska, že postúpenie pohľadávky podľa § 524 a nasl. Občianskeho zákonníka je právny inštitút, na základe ktorého dochádza k zmene v osobe veriteľa a preto považuje za absolútne vylúčené, aby inštitút na základe ktorého dochádza k zmene v osobe veriteľa mal akýmkoľvek spôsobom suplovať zánik záväzku splnením podľa § 559 Občianskeho zákonníka.

V súvislosti s argumentáciou žalobcu, podľa ktorej v rámci šetrenia poisťnej udalosti žalobcovi čiastočne plnila uviedla, že táto argumentácia žalobcu je bez akejkoľvek právnej relevancie. Totiž po tom, čo jej bolo oznámené, že poškodený mal údajne postúpiť jeho nárok na náhradu škody v súvislosti s prenájom náhradného vozidla na žalobcu, v zásade nemala žiadnu reálnu možnosť účinným spôsobom spochybníť toto postúpenie pohľadávky, resp. vyhlásiť toto postúpenie za neplatné, nakoľko zmluvu o postúpení pohľadávky môže vo všeobecnosti vyhlásiť za neplatnú výlučne len súd. Aj preto až v rámci tohto súdneho konania domáhala, aby súd vyhlásil túto zmluvu o postúpení pohľadávky za absolútne neplatný právny úkon a to aj z dôvodu obchádzania zákona podľa § 39 Občianskeho zákonníka.

Mala za to, že v danom prípade nielenže nie je daná aktívna vecná legitímácia žalobcu, ale ani jej pasívna vecná legitímácia, v súvislosti s čím poukázal na uznesenie sp. zn. 7Cdo/52/2022 zo dňa 28.02.2023, podľa ktorého „Plnenie poisťovateľa poskytnuté poškodenému nie je plnením z titulu jeho zodpovednosti za škodu, lebo osobou zodpovednou za škodu spôsobenú poškodenému je poisťený; toto plnenie má charakter poisťného plnenia. Poisťovateľ hradí poškodenému nároky vtedy, ak mu vznikol nárok na náhradu ujmy proti škodcovi (vodičovi alebo prevádzkovateľovi vozidla) a uplatnil ich a preukázal voči poisťovateľovi.“ V zmysle vyššie uvedeného je teda zrejmé, že akýkoľvek nárok poškodeného na náhradu škody voči poisťovateľovi (vrátane nároku na náhradu škody v súvislosti s prenájom náhradného vozidla) má teda charakter tzv. mimozmluvného záväzku, na ktorého vznik musia byť splnené zákonné podmienky uvedené v § 4 ods. 2 písm. b) zákona č. 381/2001 Z.z., v zmysle ktorého poškodený je povinný si nárok na náhradu škody v súvislosti s prenájom náhradného vozidla u poisťovateľa aj uplatniť a preukázať tento nárok poisťovateľovi. Pokiaľ si poškodený u poisťovateľa neuplatní a nepreukáže mu vznik daného nároku na náhradu škody, tak poisťovateľovi do doby vykonania tohto jednostranného úkonu zo strany poškodeného nevzniká povinnosť (a tomu zodpovedajúce právo poškodeného požadovať náhradu škody priamo od poisťovateľa) nahradiť za škodcu (t. j. poisťeného) poškodenému vzniknutú škodu. Pokiaľ teda poisťovateľovi nevznikla ex lege povinnosť nahradiť za škodcu (t. j. poisťeného) poškodenému daný nárok na náhradu škody, tak nemohlo vzniknúť ani tomu korelujúce resp. zodpovedajúce právo (pohľadávka) poškodeného domáhať sa daného nároku na náhradu škody priamo od poisťovateľa. Mala preto za to, že § 4 ods. 2 písm. b) zákona č. 381/2001 Z.z. upravuje akýsi osobitný druh „notifikačnej a dôkaznej povinnosti“ poškodeného uplatniť a preukázať poisťovateľovi vznik daného nároku na náhradu škody v príčinnej súvislosti s dopravnou nehodou, pričom táto „notifikačná a dôkazná povinnosť“ predstavuje zákonnú podmienku vzniku akejkoľvek pohľadávky poškodeného na náhradu škody voči poisťovateľovi. Uskutočnenie tohto jednostranného právneho úkonu v podobe „notifikačnej a dôkaznej povinnosti“ je nielenže viazané na osobu poškodeného, ale z hľadiska postúpenia taktiež nepredstavuje pohľadávku (právo na plnenie) v zmysle § 524 a nasl. Občianskeho zákonníka, ktoré by mohlo byť predmetom postúpenia, ale ide teda o povinnosť poškodeného uplatniť a preukázať daný nárok na náhradu škody poisťovateľovi. Poškodený si pred uzatvorením zmluvy o postúpení pohľadávky dňa 13.02.2024 u nej ako poisťovateľa nikdy neuplatnil a nikdy jej nepreukázal vznik nároku na náhradu škody v súvislosti s prenájom náhradného vozidla voči škodcovi (t.j. poisťenému), v dôsledku čoho poškodenému nikdy nemohla vzniknúť voči žalovanému pohľadávka na náhradu škody v súvislosti s prenájom náhradného vozidla, ktorú by poškodený mohol platne postúpiť na iný subjekt.

Súd ako aj samotný žalobca si inštitút postúpenia pohľadávky nesprávne zamieňajú s akousi univerzálnou sukcesiou, na základe ktorej by mal žalobca vstúpiť do práv a povinností poškodeného. Postúpenie pohľadávky vo všeobecnosti predstavuje prevod subjektívneho práva veriteľa na plnenie, ktoré vyplýva z existujúceho záväzkového vzťahu a má relatívny charakter. Pred podpisom zmluvy o postúpení pohľadávky neexistoval medzi ňou a poškodeným žiadny (mimozmluvný) záväzkový vzťah, obsahom ktorého by bol býval nárok poškodeného voči nej spočívajúci v tom, aby ako poisťovateľ za škodcu (t. j. poisťeného) nahradil poškodenému škodu v súvislosti s prenájom náhradného vozidla, do ktorého mohol žalobca na základe postúpenia vstúpiť ako nový veriteľ namiesto poškodeného.

6.

Žalobca nevyužil právo reagovať na repliku žalovanej duplikou.

7.

Krajský súd v Žiline ako odvolací súd (§ 34 CSP) po zistení, že odvolanie podala včas sporová strana proti rozsudku, proti ktorému je prípustné odvolanie (§ 355 ods. 1, § 359, § 362 ods. 1 CSP), bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario) preskúmal rozsudok v napadnutej časti v intenciách § 379 a § 380 CSP a rozhodnutie súdu prvej inštancie ako vecne správny potvrdil.

8.

Na tomto mieste (zdôrazňujúc potrebu kvality, nie kvantity založenej na redundancii) v súvislosti s požiadavkami na obsah a kvalitatívnu stránku vyjadrení sporových strán odvolací súd dáva do pozornosti sporových strán, že nepovažuje za potrebné, aby v každom ich podaní bola cyklicky opakovaná už nimi raz prezentovaná argumentácia. Princíp „obohranej platne“ v zmysle neustáleho opakovania tých istých skutočností a názorov, ktoré už raz boli vyjadrené, nemá absolútne žiadnu efektívnosť vo vzťahu k presvedčivosti takto prezentovanej argumentácie (ktorá buď relevantná je alebo nie je), a vo svojej podstate je nadbytočný a nehospodárny v každom jednom ohľade.

9.

Po preskúmaní veci odvolací súd dospel k záveru, že súd prvej inštancie zo skutočností zadokumentovaných v spise dospel k správnym skutkovým zisteniam, vyvodil správny právny záver a svoje rozhodnutie náležitým spôsobom odôvodnil. Nakoľko odôvodnenie písomného vyhotovenia rozsudku zodpovedá kritériám uvedeným v ust. § 220 ods. 2 CSP, odvolací súd konštatuje správnosť týchto dôvodov, v plnom rozsahu sa s ním stotožňuje a v podstatných bodoch naň odkazuje. Na zdôraznenie správnosti odôvodnenia rozhodnutia súdu prvej inštancie v rozsahu viazanosti odvolacími dôvodmi poukazuje iba na niektoré ďalšie skutočnosti (§ 387 ods. 2 CSP).

10.

Z odôvodnenia napadnutého rozsudku vyplýva vzťah medzi skutkovými zisteniami a úvahami pri hodnotení dôkazov na strane jednej a právnymi závermi na strane druhej. Odôvodnenie napadnutého rozhodnutia preto nemožno považovať za rozporné s požiadavkou vyplývajúcou z práva na spravodlivý proces, keďže je z neho zreteľné, z akého skutkového stavu súd prvej inštancie pri rozhodovaní vychádzal, o aké ustanovenia právnych predpisov sa jeho rozhodnutie opieralo a ako boli tieto relevantné ustanovenia ním interpretované.

11.

Pokiaľ ide o námietku nesprávneho právneho posúdenia veci, odvolací súd poznamenáva, že právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Nesprávnym právnym posúdením veci je omyl súdu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav. O omyl ide vtedy, keď na zistený skutkový stav súd neaplikoval príslušnú právnu normu (úplne ju opomenul aplikovať), alebo aplikoval nesprávnu právnu normu, alebo obsah správnej právnej normy nesprávne interpretoval, alebo správne zvolenú a správne interpretovanú právnu normu nesprávne aplikoval. V prejednávanej veci má odvolací súd za to, že súd prvej inštancie na zistený skutkový stav správne aplikoval ustanovenia Občianskeho zákonníka, ako aj zákona o povinnom zmluvnom poistení, preto odvolací súd ani s prihliadnutím na odvolacie argumenty nenachádza dôvod, pre ktorý by sa mal od záverov prvoinštančného súdu odchýliť a nemôže dať za pravdu odvolateľovi, ktorý v odvolaní neuviedol také právne relevantné skutočnosti, ktoré by boli spôsobilé privodiť zmenu napadnutého rozhodnutia. Vzhľadom na uvedené odvolací súd dospel k záveru, že žalovaným uplatnený odvolací dôvod podľa § 365 ods. 1 písm. h) CSP nie je daný.

12.

K námietke nesprávne zisteného skutkového stavu odvolací súd podotýka, že vada predpokladaná v § 365 ods. 1 písm. f) CSP je vadou skutkovou. Rozhodnutie trpí skutkovými vadami, ak bol nesprávne vytvorený jeho skutkový základ (skutkové zistenia). Nesprávnosť skutkových zistení pri tomto odvolacom dôvode je spôsobená nesprávnym postupom súdu prvej inštancie pri hodnotení výsledkov dokazovania, keď buď súd zobral do úvahy skutočnosti, ktoré z dôkazov nevyplývali, alebo prípadne neprihliadol na skutočnosti, ktoré boli preukázané. Z odôvodnenia napadnutého rozsudku jednoznačne vyplýva, že súd vzal do úvahy iba skutočnosti, ktoré boli vykonanými dôkazmi preukázané, resp. vyšli počas konania najavo a neopomenul žiadnu skutočnosť, ktorá z vykonaných dôkazov vyplývala, resp. vyšla počas konania najavo, jeho skutkové zistenia nie sú založené na chybnom hodnotení dôkazov, v hodnotení dôkazov nie je logický rozpor, a aj z hľadiska závažnosti (dôležitosti), zákonnosti, pravdivosti, event. vierohodnosti výsledok hodnotenia dôkazov zodpovedá tomu, čo bolo zistené spôsobom vyplývajúcim z § 191 CSP. Odvolací súd vzhľadom na uvedené konštatuje, že v konaní pred súdom prvej inštancie bolo v dostatočnom rozsahu vykonané dokazovanie nevyhnutné pre právne posúdenie predmetnej sporovej veci a meritórne rozhodnutie súdu. Z uvedeného vychádzal aj odvolací súd v zmysle ust. § 383 CSP,

majúc za to, že odôvodnenie napadnutého rozhodnutia má všetky atribúty vyžadované ust. § 220 ods. 2 CSP a nemožno súdu prvej inštancie v tomto smere nič vyčítať.

13.

V súdnej veci podstata odvolacej argumentácie žalovanej strany vychádza z teoretických a judikatórnych východísk týkajúcich sa skutočnej škody, o ktoré následne opiera svoje tvrdenia ohľadne nedostatku tak aktívnej vecnej legitímácie žalobcu ako i vlastnej pasívnej vecnej legitímácie, čo má byť dôsledkom absolútnej neplatnosti zmluvy o postúpení pohľadávky. Druhá argumentačná línia smerujúca k meritu veci sa týka námietok ohľadne obvyklej výške ceny nájmu náhradného vozidla.

14.

Vo vzťahu k danosti aktívnej vecnej legitímácie žalobcu odvolací súd stručne podotýka, že táto bola judikatúrou tuzemských súdov ustálená, pričom jej absencia nebola konštatovaná vyššími súdnymi autoritami.

15.

Aktívna vecná legitímácia žalobcu bola založená predloženou zmluvou o postúpení pohľadávky, súčasťou ktorej bolo započítanie. Započítanie (kompenzácia) je zánik vzájomne sa kryjúcich pohľadávok patriacich vzájomne veriteľovi a dlžníkovi, ktorých plnenie je rovnakého druhu (najčastejšie peniaze), ak niektorý z účastníkov i bez súhlasu, prípadne i proti vôli druhého účastníka urobí prejav smerujúci k započítaniu. Musí však ísť o pohľadávky spôsobilé na započítanie (započítateľné), t.j. také, ktorých započítanie nie je vylúčené dohodou účastníkov alebo zákonom. Vo svojej podstate ide o formu bezhotovostného vyrovnania, ktoré sa nevykonáva skutočným splnením, ale odpočítaním vzájomných pohľadávok veriteľa a dlžníka. To umožňuje ušetriť dvojaké splnenie vzájomných pohľadávok a navzájom zjednodušiť majetkové vzťahy medzi účastníkmi, a to aj v prípadnom súdnom konaní, ak dôjde medzi nimi k sporu. Význam započítania spočíva najmä v úspore nákladov, ktoré by inak obidvaja účastníci museli vynaložiť pri uskutočnení vzájomného plnenia. Okrem toho má jednostranné započítanie dôležitý význam pri zabezpečení veriteľa, lebo umožňuje dlžníkovi, ktorý je súčasne veriteľom vyhnúť sa riziku, že po splnení jeho záväzku druhý účastník jeho vzájomnú pohľadávku neuspokojí.

16.

Právnym následkom započítania je zánik vzájomných pohľadávok, pokiaľ sa vzájomne kryjú. Zánik nastáva okamihom, keď sa stretli ako pohľadávky spôsobilé na započítanie a nie až od kompenzačného prejavu, resp. od doby, keď takýto prejav došiel druhej strane. Právne účinky (zánik záväzkov) nastávajú ku dňu stretnutia vzájomných pohľadávok, ak sú splnené všetky predpoklady pre započítanie, a to, že sa jedná o vzájomné pohľadávky, ide o plnenie rovnakého druhu, pohľadávky sú spôsobilé na započítanie a bol urobený prejav smerujúci k započítaniu. Občiansky zákonník upravuje dva prípady zániku záväzku započítaním, a to: a. započítanie jednostranným právnym úkonom

b. započítanie dohodou.

17.

Za plne nedôvodnú považoval odvolací súd aj námietku žalovanej ohľadom neplatnosti dotknutej zmluvy o postúpení žalovanej pohľadávky. Postúpením pohľadávky postupcom (v posudzovanom prípade poškodeným) prechádzajú na postupníka (v posudzovanom prípade na žalobcu) aj príslušenstvo pohľadávky a všetky práva s ňou spojené, teda aj priame právo poškodeného na náhradu škody voči poisťovateľovi podľa ust. § 15 ods. 1 zákona č. 381/2001 Z.z.. Zo žiadneho všeobecne záväzného právneho predpisu nevyplýva, že by podmienkou postúpenia pohľadávky zodpovedajúcej nároku poškodeného na náhradu škody voči škodcovi (resp. v posudzovanom prípade voči poisťovateľovi) bolo skoršie uplatnenie si nároku na náhradu škody zo strany poškodeného proti škodcovi (resp. v posudzovanom prípade voči poisťovateľovi) a jeho preukázanie. Právo poškodeného podľa ust. § 15 ods. 1 zákona č. 381/2001 Z.z. je zároveň potrebné dôsledne oddeliť od práva poisteného podľa ust. § 4 zákona č. 381/2001 Z.z., avšak rozsah škody, ktorej náhrada je krytá povinným zmluvným poistením je u oboch ustanovení zákona č. 381/2001 Z.z. zhodná.

18.

V preskúmvanej veci Zmluvou o postúpení pohľadávky zo dňa 13.02.2024, ktorú aj odvolací súd posúdil ako platný právny úkon, medzi poškodeným a žalobcom boli upravené navzájom prepojené viaceré práva a povinnosti subjektov zmluvy a nespochybnenou vôľou poškodeného a žalobcu bolo dotknuté vzájomné práva a povinnosti upraviť v rámci jednej zmluvy, a to k odplatnému postúpeniu pohľadávky so súčasným započítaním fakturovaného nájomného za užívanie náhradného vozidla s odplatom za postúpenie pohľadávky. Teda postúpenie pohľadávky bolo odplatné. Poškodený mal voči

žalobcovi záväzok titulom úhrady nájomného a zároveň pohľadávku titulom odplaty za postúpenie pohľadávky na náhradu škody. Žalobca mal voči poškodenému pohľadávku na nájomnom a záväzok zaplatiť odplatu za postúpenie pohľadávky. Zmluvné strany sa dohodli, že dôjde k započítaniu ich vzájomným nárokov. To, že postupca záväzok z nájomného priamo nesplnil, ale vo vzťahu k tomuto záväzku uplatnil započítanie, ktoré predstavuje jeden zo spôsobov zániku dlhu, nemôže mať vplyv na vznik pohľadávky z titulu náhrady škody.

19.

V nadväznosti na uvedené nebolo možné stotožniť sa s názorom žalovanej o tom, že v danom prípade by škoda dlžníkovi vznikla iba vtedy, ak by svojmu veriteľovi dlžnú čiastku zaplatil, nakoľko započítanie je jedným zo spôsobov zániku pohľadávky veriteľa a záväzku dlžníka a dochádza k nemu bez toho, aby si navzájom veriteľ s dlžníkom poskytovali vzájomné plnenia, teda reálne by jeden druhému niečo platili, či už v hotovosti alebo bezhotovostne. V dôsledku dohody o započítaní vzájomných pohľadávok sa poškodený dostal do rovnakej situácie, ako keby svoj dlh zaplatil, keďže účinky započítania sú rovnaké ako aj v prípade plnenia. Preto postupovaná pohľadávka nemohla mať charakter budúcej pohľadávky a nemožno na ňu aplikovať závery vyslovené v rozhodnutí Najvyššieho súdu SR sp.zn. 4 M Cdo 23/2008.

20.

Podľa záverov rozsudku Krajského súdu v Žiline sp. zn. 10Co/7/2021 zo dňa 30.06.2021, na ktorý poukazoval i žalobca, v rámci dotknutej zmluvy o postúpení pohľadávky došlo k odplatnému postúpeniu pohľadávky so súčasným započítaním fakturovaného nájomného za užívanie náhradného vozidla s odplatom za postúpenie pohľadávky. Len pri striktnom (až puristickom) prístupe k uplatňovaniu práva by bolo možné trvať na tom, aby poškodený uhradil žalobcovi sumu za nájom náhradného vozidla a ten mu ihneď v rámci postúpenia pohľadávky voči žalovanému tie isté peniaze (doslova tie isté bankovky a mince) vrátil. Inými slovami, poškodený by položil na stôl sumu (v danom momente) zodpovedajúcu faktúrovanej sume a posunul ju k žalobcovi, ktorý by ju vzápätí posunul späť k poškodenému. Konajúci senát krajského súdu konštatoval, že vedome v danej spojitosti používa mierne zveličenie, pretože popísaný (odvolateľom minimálne naznačovaný) postup v rámci kontraktačných procesov odporuje bežnej realite každodenného života, pri ktorej tak fyzické, ako aj právnické osoby takmer permanentne vstupujú do desiatok rôznych právnych vzťahov. Určite sa pritom nejedná o obchádzanie zákona, keďže právny úkon poškodeného a žalobcu nesmeroval k tomu, aby zákon dodržaný nebol. Naopak, takým počínaním by skôr bolo formálne vygenerovanie viacerých právne až perfekcionalistických zmlúv, ktoré by však nekorešpondovali s bezprostrednou realitou. Z konštatovaného je zrejmé, že aktívna legitímácia žalobcu v súdnej veci bola preukázaná.

21.

Poukaz žalovanej v odvolaní na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp.zn. 4Obdo/30/2022 je vo vzťahu k tomuto konaniu neadekvátny. Predmetom konania v rozhodnutí najvyššieho súdu bola odporovateľnosť právneho úkonu v zmysle zákona č. 7/2005 Z.z. o konkurze a reštrukturalizácii a o zmene a doplnení niektorých zákonov. Najvyšší súd v odôvodnení konštatoval, že: „ ... je potrebné rozlišovať samotnú Kúpnu zmluvu a následne dohodu o započítaní vzájomných pohľadávok, ktorá je síce formálne súčasťou Kúpnej zmluvy (v jej čl. III), avšak pre účely posúdenia odporovateľnosti je potrebné ju posúdiť ako samostatný právny úkon. Uvedená dohoda o započítaní vzájomných pohľadávok nie je totiž podstatnou časťou Kúpnej zmluvy, nepredstavuje ani dohodu o spôsobe úhrady kúpnej ceny (predstavuje dohodu o zániku záväzku na zaplatenie kúpnej ceny iným spôsobom ako splnením) a ako taká predstavuje samostatný právny inštitút. Pre úplnosť dovolací súd uvádza, že žalobca v žalobe vymedzil aj eventuálny petit, ktorým odporuje právnomu úkonu dohody o započítaní vzájomných pohľadávok. Aj keď je možné konštatovať, že v prípade dohody o započítaní vzájomných pohľadávok, takýto právny úkon nie je urobený bez protiplnenia, ktorým je z pohľadu dlžníka zánik jeho záväzku v zodpovedajúcej výške, dlžník tým ale pristúpil k selektívnemu uspokojeniu jedného veriteľa, a to na úkor ostatných veriteľov, ktorých neuspokojil vôbec. Uvedení veriteľa tak zostali odkázaní na neisté budúce uspokojenie v konkurze. Kúpna cena získaná z predaja nehnuteľností pritom mohla byť použitá na pomerné uspokojenie ostatných veriteľov. Dohodou o započítaní vzájomných pohľadávok tak prišlo k ukráteniu ostatných veriteľov. Nie je pritom podstatné, či išlo o štandardný právny úkon a že žalovanému bolo poskytnuté len to, čo mu dlžník dlžil zo zmluvy o pôžičke. Povinnosťou dlžníka bolo pristupovať ku všetkým svojim veriteľom rovnako a všetky svoje záväzky plniť v súlade so zásadou pomerného uspokojovania. ... Najvyšší súd vzhľadom na vyššie prijaté závery uzatvára, že dohodou o započítaní vzájomných pohľadávok obsiahnutou v čl. III Kúpnej zmluvy prišlo k ukráteniu uspokojenia ostatných veriteľov dlžníka, preto pre účely § 60 ZKR môže ísť o ukracujúci právny úkon.“ Z uvedeného je nutné konštatovať, že predmetné rozhodnutie nemá žiaden význam k posudzovaniu aktívnej vecnej legitímácie

žalobcu v preskúmvanej veci, nakoľko išlo o odlišný predmet konania a najvyšší súd nezaujímal k otázke započítania také stanoviská, ako na to žalovaná poukazuje vo svojom odvolaní.

22.

Pasívna vecná legitímáciu žalovanej vyplýva zo skutočnosti, že žalovaná je subjektom zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla, ktoré bolo povinne zmluvne poistené u žalovanej.

23.

Ako nedôvodnú posúdil odvolací súd ani nosnú odvoláciu námietku týkajúcu sa obvyklej výšky ceny nájmu náhradného vozidla. Súd prvej inštancie v bode 18. odôvodnenia napadnutého rozsudku dostatočným spôsobom vysvetlil prečo pri posudzovaní obvyklej výšky ceny nájmu nevychádzal z cenníkov predložených žalovanou a konštatoval neunesenie dôkazného bremena ohľadne ňou tvrdenej výšky nájmu. Odvolací súd má za to, že na preukázanie (ne)primeranosti nákladov za prenájom náhradného motorového vozidla (dennej sadzby za 1 deň) nepostačuje, ak sporová strana predloží len cenníky autopožičovní dohľadané na internete, resp. webových stránkach autopožičovní, ktoré sú všeobecného charakteru a z ktorých nie je možno v mnohých prípadoch ani zistiť, kde predmetná autopožičovňa sídli (resp. má pobočky), či ide autopožičovne sídliace v dotknutom regióne, t.j. v mieste vzniku škody a bydliska poškodeného. Z cenníkov predložených žalovanou nie je zistiteľné, či sa jedná o dennú sadzbu vrátane DPH alebo bez DPH, aká je výška poplatku za pristavenie (prevzatie) vozidla v konkrétnom čase, čo ovplyvňuje cenovú reláciu prenájmu. V neposlednom rade vo vzťahu k posudzovaniu otázky primeranosti obvyklej výšky ceny nájmu nie je možné neprihliadať na ďalšie podmienky nájmu spočívajúce aj v požiadavke na zloženie depozitu za prenájom vozidlo, ktorú položku považuje žalovaná za irelevantnú. Uvedenú skutočnosť (požiadavku na zloženie depozitu) nemožno bagatelizovať tým, že podstatná je len denná sadzba za prenájom náhradného vozidla, keďže je zrejmé, že prenájom vozidla je viazaný na zloženie depozitu a pokiaľ ho potenciálny nájomca nezloží, tak k uzavretiu nájmovej zmluvy nedôjde. Keďže poškodený v čase začatia nájmu nemá vedomosť o skutočnej dĺžke opravy jeho poškodeného vozidla a tým ani vedomosť o skutočnej dobe nutnosti nájmu náhradného vozidla, tak v čase začatia nájmu poškodenému nie je daná reálna možnosť, aby porovnaním dostupných ponúk všeobecného charakteru, zistil primeranú dennú sadzbu za prenájom náhradného vozidla, ktorá v kontexte tvrdení žalovanej zodpovedá najnižším sadzbám nájmu. Vzhľadom na nepreukázanie tvrdenia žalovanej, že práve ňou stanovená výška nájmu bola za daných okolností obvyklou, odvolací súd považoval žalobcom uplatnenú výšku denného prenájmu náhradného vozidla za primeranú.

24.

V zmysle judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva, ako aj ústavného súdu platí, že sa síce nevyžaduje, aby na každý argument strany, teda aj na taký, ktorý je pre rozhodnutie bezvýznamný, bola daná odpoveď v odôvodnení rozhodnutia; ak však ide o argument, ktorý je pre rozhodnutie rozhodujúci, vyžaduje sa špecifická odpoveď práve na tento argument (Ruiz Torija c. Španielsko z 9. decembra 1994, séria A, č. 303 - A, s. 12, § 29, Hiro Balani c. Španielsko z 9. decembra 1994, séria A, č. 303 - B, Georgiadis c. Grécko z 29. mája 1997, Higgins c. Francúzsko z 19. februára 1998); a na tieto argumenty žalovaný dostal dostatočnú odpoveď zo strany napadnutého rozhodnutia súdu prvej inštancie. Navyše odôvodnenie súdneho rozhodnutia v opravnom konaní teda nemá odpovedať na každú námietku alebo argument uvedený v opravnom prostriedku, ale iba na tie, ktoré majú rozhodujúci význam pre rozhodnutie o odvolaní, zostali sporné alebo sú nevyhnutné na doplnenie dôvodov prvostupňového rozhodnutia, ktoré sa preskúmava v odvolacom konaní (napr. uznesenia sp.zn. II. ÚS 78/05, IV. ÚS 342/2010).

25.

Odvolací súd akcentuje, že len sama polemika s rozhodnutím súdu prvej inštancie alebo prosté spochybňovanie správnosti rozhodnutia súdu, či kritika jeho prístupu zvoleného pri právnom posudzovaní veci, významovo nezodpovedajú kritériu uvedenému v § 365 ods. 1 písm. b) CSP. Do práva na spravodlivý proces totiž nepatrí právo na to, aby bola strana konania pred všeobecným súdom úspešná, teda aby sa všeobecný súd stotožnil s jej právnymi názormi a predstavami, preberal a riadil sa ňou predkladaným výkladom všeobecne záväzných predpisov, rozhodol v súlade s jej vôľou a požiadavkami, ale ani právo vyjadrovať sa k spôsobu hodnotenia ňou navrhnutých dôkazov súdom, prípadne dožadovať sa ňou navrhnutého spôsobu hodnotenia vykonaných dôkazov (IV. ÚS 252/04, I. ÚS 50/04, I. ÚS 98/97, II. ÚS 3/97 a II. ÚS 251/03). Porušením práva na spravodlivý proces nie je iné hodnotenie vykonaných dôkazov súdom, než aké sú predstavy strany, resp. strán sporu.

26.

Vychádzajúc z vyššie uvedeného odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutom výroku I. ako vecne správny potvrdil. Odvolací súd ako vecne správny potvrdil aj od rozhodnutia vo veci samej závislý výrok o trovách prvoinštančného konania (výrok II.), ktorý plne zodpovedá vzájomnému procesnému úspechu strán v konaní a zákonným ustanoveniam v ňom uvedeným.

27.

O trovách odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa ust. § 262 ods. 1 CSP v spojení s ust. § 255 ods. 1 CSP a § 396 ods. 1 CSP tak, že priznal žalobcovi ako úspešnej procesnej strane nárok na ich náhradu v plnom rozsahu (t.j. v rozsahu 100 %) proti žalovanej, ktorá vo veci podaného odvolania úspech nemala. O výške náhrady trov tohto štádia konania rozhodne súd prvej inštancie v lehote do 60 dní po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník (§ 262 ods. 2 CSP).

28.

Rozhodnutie odvolacieho súdu bolo prijaté hlasovaním pomerom hlasov 3 : 0 .

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa. (§ 419 CSP)

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. (§ 420 CSP)

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n). (§ 421 ods. 1 a 2 CSP)

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie. (§ 422 ods. 1 a 2 CSP)

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné. (§ 423 CSP)

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde. (§ 427 ods. 1 a 2 CSP)

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania ustanovených v § 127 ods. 1 CSP (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpísania) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh). (§ 428 CSP)

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa. (§ 429 CSP)

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania. (§ 430 CSP)

Krajský súd v Žiline dňa 27. augusta 2025

Mgr. Mária Kašíková
predsedníčka senátu

Rozhodnutie nemohla podpísať pre neprítomnosť, z dôvodu čerpania dovolenky (§ 394 ods. 2 CSP)

Mgr. František Dulačka

člen senátu

JUDr. Zuzana Krivdová

členka senátu

(sudkyňa spravodajkyňa)